

La Centenarul Marii Uniri. O privire filozofică asupra viitorului României

Motto: „L'unité roumaine n'a pas attendu, pour exister, de recevoir une couronne consacrée à Rome ou à Byzance. L'on peut dire qu'une configuration naturelle, ou... la volonté même de la Providence a posé sur le front du peuple roumain la seule couronne dont il revendique la possession: celle de ses montagnes, *Corona Montium*, qui entoure de ses murs crénelés l'antique Dacie et que mentionnent les plus anciennes descriptions de cette terre, sur laquelle devaient se dérouler les fastes de son histoire” (acad. G.I. Brătianu, *Origine et formation de l'unité roumaine*, 1943, p.334)

Manipularea (sau dresajul mediatic) aliniază, netezește diversitatea. A o pune în discuție (a o critica) înseamnă a te strage uniformizării. Față de vremurile când numai instituturile superioare se doreau a fi instrumente de dominare prin înăurire politică, secolul trecut a adus noutate mass mediei, mijloc de clonare a gândirii pe șablon, cu atât mai eficient cu cât reușește mai bine să anihileze dreptul constituțional al fiecărui om de a gândi diferit. Pentru a putea mai bine controla mass-media, în România ocupată de armata lui Stalin s-a desființat multitudinea de edituri, de ziare și de cărți, eliminând din librării și din biblioteci mai toate scrierile rezultate din participarea nemijlocită a românilor la cultura europeană, cu specială atenție pentru împiedicarea difuzării lucrărilor istorice semnate de academicieni și universitari români al căror prestigiu trecuse de mult granițele ciuntite ale României Mari (vezi P. Caravia, *Gândirea interzisă. Scrieri cenzurate. 1945-1989*, București, Ed. Enciclopedică, 2000).

Ne gândim la următoarele scrieri interzise înainte de 1990, dar care și azi sunt practic de negăsit, autorii fiind în majoritate masacrați în temnițe politice comuniste. În primul rând la scrierile academicianului marit G.I. Brătianu: „Théorie et réalité de l'histoire hongroise (1940, germ., it. 1940), „L'histoire roumaine écrite par les historiens hongrois” (1943; 1946), „La Moldavie et ses frontières historiques (1940, în it. și în germ.; 1941; Ed. Porto-Franco, Galați, 1990), „Origines et formation de l'unité roumaine” (1943; germ. 1944), „Tradiția istorică despre întemeierea statelor românești” (București, 1945) și la ediția a II-a din 1942 a volumului „Une énigme et un miracle historique: le peuple roumain (tradus în italiană și în germană), la acad. N. Iorga cu a sa „Istorie a Românilor din Transilvania și din Ungaria” și cu cele zece volume: „Histoire des Roumains et de la romanité balkanique”, la acad. Ioan Lupăș care a tipărit în 1937 volumul „Istoria Unirii Românilor” și în 1943 a publicat „O lege votată în dieta transilvană din Cluj la 1842”, istoric căruia îi apăruse lucrarea „Sfârșitul suzeranității otomane și începutul regimului habsburgilor în Transilvania”, precum și volumul din 1938 „Realități istorice în voievodatul Transilvaniei din sec. XII-XVI”, la acad. Ion Nistor, autor al volumului „La Bessarabie et la Bucovine” (1937), la istoricul I. Moga care în 1940 a scos la București „Siebenbürgen in dem Wirtschaftsorganismus des rumänienschen Bodens” și care publicase în 1944 la Sibiu două lucrări: „Voievodatul Transilvaniei” și „Les Roumains de Transilvanie au Moyen Age”, tradusă și în italiană (I. Romeni di Transilvania nel Medio Evo, pe care am citit-o în sala „Fondului Secret” a Bibliotecii Academiei), la acad. Silviu Dragomir (*Studii și documente privitoare la revoluția românilor din Transilvania în anii 1848-1849*, Cluj, 1946), la acad. N. Drăganu, *România în veacurile IX-XIV pe baza toponimiei și a onomasticeei*, 1933, la Zenovie Păclisanu, autorul volumului din 1942, „Die magyarische Ordnung in Mitteleuropa” (București, 1944) și a lucrării din 1923 despre *Luptele politice ale românilor ardeleni din anii 1790-1792 etc.* Credem că e arhifusicientă menționarea acestor titluri pentru a ne imagina ce-a displicut și ce încă nu convine oficialilor în scrierile marilor istorici români arestați și torturați prin închisori.

Cumanul B (vigilent urmăritor al fișei mele din wikipedia) scria prin culisele confiscatei enciclopediei că „istoricii BURGHEZI au fost reabilitați de Nicu din Scornicești”. Am pus majusculă care să-l arate pe Cumanul B așa cum este el: un wikipedist câștigat pe vecie de ideologia comunistă îndemnând la ură contra burgheziei și vehiculând jumătăți de adevăruri. Fiindcă *niciănd n-au fost reabilitați toți istoricii burghezi*. Că privește opera celor „reabilitați”, din ea s-a publicat puținel de tot. De fapt, în comunism „reabilitarea” (permanent frână de cei cu putere de decizie rămași pe creasta valului și după 1990) a însemnat repunerea pe piață a câtorva volume de istorie, printre care și G.I. Brătianu republicat după 1987, când se știa de schimbarea de regim din 1989 (cf. Ion Varlam, *Pseudo-România*, București, 2004). Semnificativă este și alegerea pseudonimului. Încă de la începutul secolului XIX, Gh. Șincai observase că denumiri precum „cumani” indică o dominație politică și nicidecum felul populației. Acest lucru îl scria Șincai în *Cronica...* sa terminată la 1808 și tipărită 45 de ani mai târziu la Mănăstirea Neamț. Cumanul B, supraveghe-

tor ideologic al wikipediei și iubitor de cumani, n-a rezistat ispitei de a consemna și părerea sa despre „naționalismul șovin al Școlii ardelenne”. Probabil spre a se vedea opțiunile păzitorilor wikipediei confiscate de o mafie cu interese vădit anti-românești (vezi Isabela Vasiliu-Scrabă, *Wikipedia.ro confiscată de o mafie cu interese ascunse*). Consultând pe 15 nov. 2018 wikipedia românească, am sesizat că ea ascunde moartea după gratii închisorii din Sighet a septuagenarului general Henry Cihoski (1871, Tecuci – 18 mai 1950) erou decorat de români și de francezi pentru vitejia sa în luptele de la Mărășești. Așadar unul din mulții fauritori ai României Mari uciși în temnițele politice comuniste (vezi Prof. Dr. Nuțu Roșca, *Inchisoarea elitei românești*. Compendiu, Baia Mare, Ed. Gutinul, 1998, pp. 62-63).

Într-o notă din volumul meu de eseuri intitulat „*Contextualizări. Elemente pentru o topologie a prezentului*” (Slobozia, 2002) enumerasem o parte din istoricii și academicienii „tocați în închisori” cu grija de a scrie pe actele de deces „persoană fără ocupație”: acad. George I. Brătianu, acad. Alex. Lapedatu, istoricul basareabean Ion Pelivan, care a făcut parte din Delegația României la conferințele de pace de la Paris și Geneva, acad. Silviu Dragomir, acad. Ștefan Meteș, acad. Ioan Lupăș, ultimii trei fiind supraviețuitori ai regimului de exterminare din închisoarea de la Sighetul Marmăției. Supraviețuitor a fost și savantul Ion Nistor, profesor de istoria românilor la Universitatea cernăuțeană unde a învățat tatăl meu. Academicianul Ion Nistor, arestat în 5 mai 1950 (odată cu istoricii pe care-i va cita în 1999 Vasile Spinei, cum vom arăta mai încolo), a fost cel care în 1918 a redactat și a citit Actul Unirii Bucovinei cu România. În anul când Ana Pauker a înființat Securitatea împreună cu Vasile Luca și Teohari Georgescu, istoricul Ion Nistor a fost îndepărtat din Academia epurată și de alte personalități marcante ale spiritualității românești (Lucian Blaga, Nichifor Crainic, P.P. Panaitescu, G. I. Brătianu, George Fotino, Șt. Bezdechi, Ion Lupăș, Silviu Dragomir, etc.).

Într-o ședință a înaltului for decimat de mercenarii ocupanților sovietici, Traian Săvulescu (pe atunci președinte al Academiei) a avut admirabila îndrăzneală de a spune că istoricul Ion Nistor este întemnițat „pentru motive pe care nu le cunoaște”. Agentul sovietic Iosif Chișnevschi a replicat cu promptitudine că Securitatea l-a arestat datorită apartenenței fostului academician la Partidul Liberal (aceleia motiv fusese invocat și la arestarea scriitoarei Alice Voinescu, și probabil a foarte multor alții).

Pe când încă trăiau scriitorii care se bucuraseră de libertatea de gândire și de creație făcută posibilă de Marea Unire de la 1 dec. 1918, argumentul comunistilor semi-analfabet n-a impresionat. Doar în zilele noastre, oricine poate auzi pe toate canalele mass-mediei oficiale motivațiile întemnițărilor politice invocate de Chișnevschi. Președintele de atunci al Academiei Române i-a replicat în 1955 celui numit „jarul culturii” (datorită puterii pe care o deținea) că „legislația internațională și națională nu consideră contravenție a fi demnitar în guvernele liberal, țărănist, Goga-Cuza, etc.” (cf. acad. N. Bănescu în „Magazin istoric”, nr. 9-10/ 1996 și în nr.2/ 1997). Ba mai mult, la motivul că deținutul Ion Nistor ar fi după gratii și pentru că a publicat articole anti-sovietice, acad. Traian Săvulescu a spus că este „un abuz” a califica drept anti-sovietică o problemă istorică privind relațiile românilor cu Rusia, apoi cu U.R.S.S. (ibid.).

Desigur că, în lagărul comunist, atare atitudine față de un mercenar al ocupanților sovietici a fost o excepție. Căci la vremea dictaturii comuniste care a durat patruzeci și cinci de ani datorită terorii polițienești sprijinind teroarea ideologică, reacția firească de împotrivire la anularea libertății de gândire nu se putea ivi decât după gratii de temnițe comuniste (vezi „Jumătate de veac după cum a fost să fie”, în vol.: Isabela Vasiliu-Scrabă, *Athena lui Kefalos. Eseuri*, Slobozia, 1997, pp.77-97).

În fapt, răspunsul românesc la mutilarea gândirii ce se petrecea în țara subjugată s-a putut ivi doar prin scrierile elitei aflate dincolo de cortina de fier unde se găseau Mircea Eliade, N.I. Herescu, Dionisie Ghermani, Sever Pop, Horia Stamatu, Emil Turdeanu, Vintilă Horia, Alexandru Randa, Octavian Vuia, Ion Varlam etc. Numai că scrierile lor s-au dovedit după 1990 cu greu „revenite” acasă prin firave rețipări pe făcute, în tiraje minusculă și în condiții precare. Când tipărirea s-a făcut mai la vedere, a urmat cvasi-atomat formula „reductio ad Hitlerum” pentru anihilarea oricărei admirații pe care scrierea exilatului (sau a autorului interzis de cenzura comunistă) ar fi trezit-o spontan.

Ca urmare, clonarea gândirii pe șablon începută de ocupantul sovietic după cîiopărirea României s-a continuat fără nici o stavilă, de ca și cum decembrie 1989 n-ar fi existat. Totuși ar fi de reținut momentul 1990, întrucât atunci s-a început sărbătorirea Marii Uniri de la 1 decembrie 1918, precum și falsul anti-comunism afișat de oficiali după 1990. Falsitatea acestora s-a văzut însă din împotrivirea acerbă la tentativa de

a fi scoase la lumină crimele regimului comunist.

Profesorul dr. Nuțu Roșca, autor al documentatei lucrări intitulată „Inchisoarea elitei românești” (Editura Gutinul, Baia Mare) amintea în 1998 de amănările ce au durat ani de zile și de „greutățile de neînvinș” care l-au forțat să publice doar un compendiu, după ce a tot așteptat publicarea amplei sale lucrări pe care o depusese la mai multe edituri.

Tot în 1998, de astă dată nu la o editură oarecare, ci la o mare editură bucureșteană, cu sediul în fosta Casă a Științei, apărea și „Paradoxul Român” al lui Sorin Alexandrescu. Spre deosebire de compendiiul cercetătorului băimărean, volumul pus pe piață de Editura Univers probează perfectă continuitatea a perioadei dinaintea de 1990 când erau interzise orice referiri la deținuții politici. În istoria sa paradoxală, autorul (fost profesor de română în Olanda) „omite” toate informațiile legate de temnița politică făcută de acad. Ion Nistor și de alți fauritori ai Marii Uniri de la 1 dec. 1918.

Înșuși istoricul Victor Spinei, când scoate la oficiala editură Polirom a doua ediție a „Mării Negre de la origini până la cucerirea otomană” (amplu volum publicat de G.I. Brătianu în 1943) uimește în 1999 cititorul prin meșteșugita formulare menită a ascunde temnița politică pe care au îndurat-o istoricii români de elită. Academicianul Spinei scrie că G.I. Brătianu și o serie de alți istorici ar fi avut o capacitate de creație „diminuată” (vezi Doamne) datorită „împrejurărilor speciale în care s-a aflat în ultimii ani de viață, ceea ce îl apropie... prin similitudinea situației de C.C. Giurescu, P.P. Panaitescu, V. Papacostea, I.I. Nistor, I. Lupăș, Al. Lapedatu, S. Dragomir, Z. Păclisanu, T. Sauciuc-Săveanu, E. Lăzărescu, Al. Marcu și de numeroși colegi de generație (p.13).

Semne ale îndocrinării post-decembriste le-am sesizat și într-o carte din 2008 (Theodor Codreanu, *A doua schimbare la față*, Iași, Ed. Princeps, 2008) construită pornind de la niște premise întru totul false. Amăgit de strategia proforilor regimului comunist de a învinovăti victimele comunismului, autorul avansează ideea că mutilarea spiritualității românești s-ar fi datorat în două rânduri «trădării intelectualilor»: Prima oară prin învoacat colaboraționism pe care îl tot proferează mass-media post-decembristă, prin lichele ce vorbesc de lichelism. Colaboraționismul cu ocupantul sovietic de după 23 august 1944 ar fi produs (vezi Doamne) o primă «schimbare la față» a României.

Or, nu așa s-a schimbat o țară în care circa două milioane din cetățenii ei au ajuns după gratii de temnițe politice din 1944 până în 1964 (despre amploarea crimelor comunismului a se vedea vol.: dr. Florin Mătreșcu, *Holocaustul roșu*, Ed. Irecson, București, 1.430 pg.; A. Soljenin, născut în 1918, avansase ca număr de victime ale comunismului sovietic 65 de milioane, Gorbaciov le-a micșorat la 40, în timp ce St. Courtois, coordonatorul *Cărții negre*, mărturisise următoarele: „Vous n' imaginez pas le travail acharné qui m'a coûté, même les 20 millions, pour les faire accepter par mes collaborateurs, tous, comme moi, anciens admirateurs de l'URSS”). Cum bine se știe, după Yalta anulul 1945, România a fost ciuntită, jecmănită, decapitată și transformată dintr-o țară liberă într-o «gubernie sovietizată» (apud. Virgil Ierunca).

În cuvântarea pe care a ținut-o la deschiderea Universității din Odessa pe 7 dec. 1941, guvernatorul Gh. Alexianu le spunea studenților că „indiferent de sistemul de opresiune (...), indiferent de numărul lagărelor de muncă și de exterminare care v-au obligat să acceptați politica statului [sovietic], în lupta dintre comunism și democrație, oricât ar dura ea, va învinge până la urmă numai democrația” (vezi Șerban Alexianu, *Transnistria – un capitol în istoria omeniei românești*, Ed. Vremea, București, 2007).

Fostul profesor de drept constituțional de la Universitatea din Cernăuți (din oct. 1926 până la ocuparea teritoriului românesc de către bolșevici în 1940) a prevăzut cu exactitate mersul istoriei. Într-adevăr, după multe decenii de totalitarism comunist a învins democrația. Un singur lucru i-a scăpat din vedere acestui mare jurist (care a participat la elaborarea Codului „Hamangiu”, de o valoare neegalată până în zilele noastre): Din comunism, ca și din hitlerism, a supraviețuit exercitarea terorismului ideatic, prin instituirea delictului de opinie. Teroarea preventivă a continuat să existe (ca un bun pe deplin câștigat) dincolo de schimbarea de conținut a ideologilor de dreapta sau de stânga. Delictul de opinie și-a reînnoit mereu statutul de lege, mai nou abuzându-se de santajul cu anti-semitismul (vezi Ion Varlam, *Pseudo-România. Conspiraarea deconspirării*, București, Ed. Vog, 2004). Dar nu s-a abandonat nici formula magică („reductio ad Hitlerum”) prin care mulți nevinovați au îndurat temnița politică în comunism.

La una dintre anchetările după gratii, septuagenarul doctor Vasile Voiculescu a fost forțat să recunoască un lucru inițial negat: Anume că *misticismul* ar fi totuna cu *legionarism*.

Isabela VASILIU-SCRABĂ

(Continuare în pg. 18)

Trecut – prezent; prezent – trecut (II)

în patria română”. Oratorul a reafirmat de la tribună ceea ce declarase și într-un interviu, anume că „aliații nu vor întârzia un moment să-și facă datoria față de aspirațiile naționale românești” (v. *România*, 1, nr. 105, 19 mai 1917, p. 2). Fiecare din frazele mai viguroase, mai pregnante, mai asigurate a fost răsplătită cu aplauze: „aplaude vii”, „aplaude frenetice”, „aplaude prelunge și entuziaste”. „Încurajatoare pentru inimile noastre”, vizita lui Thomas (care azi ar fi obiectul unei scurte știri) a fost importantă prin infuzia de încredere pe care a transmis-o. Încrederea era articolul cel mai dezirabil. „Va fi învingător – avea să spună, în Camera franceză, președintele de Consiliu Ribot –, acela dintre adversari care va avea mai multă forță morală” (v. „Parlamentul francez și condițiile păcii”, în *România*, 1, nr. 115, 30 mai 1917, p. 2), iar finalmente acest lucru s-a dovedit a fi adevărat.

Constantin CĂLIN

Vasile Alecsandri și nobilele idealuri umaniste ale latinității

a lui Alecsandri în capitala Franței, între 1885-1890, în calitate de ministru plenipotențiar. Pe fondul tensiunilor economice datorate orientării germanofile imprimare de Carol I politicii externe românești, misiunea lui Alecsandri va fi una cu totul diferită și, în realitate, cum o spune adesea în scrisorile către prieteni poezii, extrem de dificilă față de cea de pe vremea lui Alexandru Ioan Cuza. Mă voi întoarce la cea aniversară la momentul 1878, dând citire în românește (în traducerea lui Matei Vișniec) plăcii comemorative așezată în 1978 la Avignon pe *Palais de Roure*, în incinta Place de l’Horloge din plin centrul istoric al fostei reședințe a Papilor (1309-1378): *Acum o sută de ani, în 1878, poetul român Vasile Alecsandri, făcând în versurile sale de ardentă inspirație elogiul spiritului și perenității gîntei latine a fost încoronat cu premiul Féligrage. Geniul latinității se afirmă și astăzi în nobilele idealuri umaniste pe care le animă poezii popoarelor noastre.*

Ștefan Ion Ghilimescu
30.10. 2018

Vatra. Surprize colegiale. Informatorii (VI)

dacă-i involuntar, să-l subliniez cu câteva adăugiri la propunerile sale: Pentru a avea o evidență clară, ca la redacție să se instaleze un aparat de înregistrare magnetică a convorbirilor telefonice efectuate cu autorii în vederea acceptării modificării textelor propuse. Cei cu care nu se poate vorbi la telefon, vor trimite acordul de modificare dactilografiat la două rînduri. Toate aceste dovezi se vor păstra într-o casă de fier care trebuie urgent procurată și instalată la redacție. Pe timpul nopții, la această casă de fier va face de gardă capul limpede însoțit de un soldat de la compania de pompieri.

Propun ca drepturile colaboratorilor să fie întregite cu acelea de a veni la redacție în zilele în care redactorii obișnuți a absentă lipsesc fără explicație. Dacă colaboratorii externi pleacă în străinătate pe mai mult timp, în baza egalității cu cei interni, să li se plătească de către redacție salariul întreg pe întreaga durată a șederii în afara țării.

Pentru a mări spațiul tipografic în vederea cuprinderii articolelor cu caracter polemic, care nu trebuie numai extins ci generalizat, propun ca trimestrial să se editeze un almanah dedicat în exclusivitate polemicii la care să fie provocați reprezentanții tuturor generațiilor literare.

Pentru că nu toată lumea va putea respecta termenul pentru închiderea revistei, propun ca această obligație să-i privească numai pe angajații și colaboratorii revistei.

Cu privire la necesitatea rezervării unui spațiu constant pentru continuări, propun, în vederea riguroasei sale valorificări, refuzarea oricărui articol care n-ar putea avea continuare.

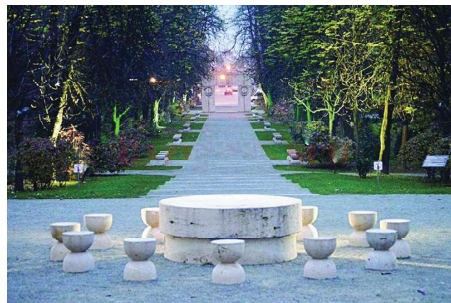
Subliniez termenul « provocare ». În acest stil trebuie specializați măcar 2 redactori care în lipsa provocărilor din exterior, să le declanșeze pe cele din interior.

Odată asigurat dreptul la erate, redactarea lor să se facă în termeni care să-i lămurească fără echivoc pe cititori, de genul: « În seismogramele din nr.8/1985 repetiția din rîndurile 6 și 9 nu ne aparține ». Alte erate pot avea un ton mai ferm de genul: « Ignoranța paginatorului a făcut ca ordinea textelor să nu fie cea logică la rubrica « Filtre ». Eratele însele trebuie să aibă un caracter polemic și să fie cultivate pentru asigurarea principiului diversității.

De altfel, D.C. ar fi bine să dea o erată la propria scrisoare în care, de emoție, punctul 11 se repetă, astfel încît scrisoarea pare a avea număr 21 de probleme propuse atenției, cînd, în realitate sunt 22.

Am încheiat astfel ca să se știe că toate cite le-am afirmat aici mi le asum întru totul și rămîn consecvent lor, acestea fiind răspunsurile și poziția mea față de scrisoarea lui D. Culcer. Cred că a vrut să facă o glumă proastă sau un memoriu involuntar. Vreau să cred că este o pornire de moment.

Dan CULCER

Brâncuși: Masa-tăcerii
Poarta sărutului

La Centenarul Marii Uniri. O privire filozofică asupra viitorului României

mul. Foia a fost adăugată la dosarul ce cuprindea *acuzafia de misticism* și declarația după care marele scriitor bațjocorit și schingiuit de torționari recunoștea că a scris și difuzat din 1947 până în 1958 „poezii cu conținut religios de îndemn la o viață duhovnicească”. Înainte de a-și da duhul Vasile Voiculescu i-a spus fiului său: „Ionică eu mor! Mor! M-au omorât! Ai grijă că sunt mai perversi decât crești tu.” (dr. Vasile Voiculescu).

În studiul său despre „Originea și evoluția totalitarismului”, Ion Varlam evidențiază faptul că Revoluția franceză ar fi fost cea care a inventat teroarea ideologică: „Orice persoană suspectă a nu gândi conform dogmelor iacobine era trimisă la ghilotină”. (cf. Ion Varlam)

La Colocviul de filozofie de la Tecuci, după ce părăsisem sala (în care vorbisem despre filozoful martir Mircea Vulcănescu, perioada Criteriului și foarte puțin despre Sfântul Arsenie Boca) mi s-a întâmplat să-l aud în 2011 pe invitatul de la Craiova (cărui de câțiva ani îi oferisem cu autograf cele două volume despre filozoful Nae Ionescu din 2000 și volumul *Mistica platoniană* apărută la Slobozia în 1999) spunând că eu aș fi „de dreapta”. Postate pe youtube, intervențiile mele din 2011 (și din ceilalți ani în care am participat la Colocviul „Ion Petrovici” de la Tecuci) pot dovedi netemeinicia acestei acuzații făcută pe la spate.

Dacă admir realizări spirituale demne de admirat nu înseamnă că ești „de dreapta”. Doar că ai căpatat în timp acel discernământ care multora le lipsește. Admirându-l pe Eliade, m-am bucurat să-i pot citi *Jurnalul portughez*. Nu mică mi-a fost însă surpriza când, comparând prima (din 2006) cu a doua ediție (din 2010) am constatat cenzurarea paginilor unde savantul de renume mondial consemnase (pe 2 iulie 1941) date privitoare la masacre, deportări, violuri totalizând pe durata unui singur an 400.000 (patru sute de mii) de victime printre românii din Basarabia și Bucovina de Nord invadate în 1940 de Stalin. Din jurnalul ținut de Mircea Eliade între 1941 și 1945, Editura Humanitas cenzurase informațiile istorice neconvenabile comunistilor bine îndoctriinați.

Într-o deplină „continuitate a ordinii oficial abolite în 1990” (I. Varlam), înseși excelențele mele păreri despre Mircea Vulcănescu, discipol al Școlii trăiste inițiată de Nae Ionescu îi deveniseră „suspecte” (a fi de dreapta) universitarului craiovean care (scriind bio-bibliografia lui Mircea Florian în 2004) a „sărit” atât peste Marea Unire de la 1 decembrie 1918, cât și peste „vara apocaliptică a anului 1940” (cf. Lucian Blaga). Nici unul din cele două momente istorice nu apar în cronologia vieții fostului deținut politic Mircea Florian (1888-2005), reținut de Securitate din august 1953 și torturat în anchete opt luni de

zile (vezi Mircea Florian, *Philosophia perennis*, Ed. Grinta, Cluj-Napoca, 2004, p.41).

După abolirea comunismului, contrar celor scrise de Th. Codreanu, România nu s-a schimbat «a doua oară la față». Pentru că, din punctul de vedere al mass mediei oficiale, mari schimbări nu s-au prea petrecut: Nimeni „n-a fost la Roma” să facă *mea culpa*, cum scria Mircea Ciobanu în poezia „Veac douăzeci la capăt”: „veac păcătos, cu demoni stînd la pîndă, / cu tineri delatori pășind agale / pe urmele bătrînilor lor dascăli. / „Ai fost la Roma?” „Nu” –răspund. „Mai bine./ Rămîi de tot acasă; trage ușa, / ascunde cheia și coboară stul / Fă ce-ai făcut și-acum un veac, adică”. (Mircea Ciobanu, în rev. „Viața Românească”, nr. 3-4/ 1996, p.19). Toți au rămas pe pozițiile dinainte de 1990, ceea ce l-a făcut pe fostul deținut politic Ion Varlam să vorbească în *Pseudo-România – Conspirarea deconspirării* (Ed. Vog, București, 2004) de perpetuarea dominației ideologice și după schimbarea de conținut ideatic a ideologiei post-decembriste.

Nici după cel de-al doilea război mondial, nici după decembrie 1989, România nu a fost «trădată de intelectuali». Nu s-a schimbat la față pentru că adevărata ei față i-a fost văzută trunchiat: fără operele întemnițărilor politice și fără scrierile românilor exilați, iar după 1990 numai după imaginea confectionată de oficialii bine mediatizați făcând (după zisa poetului Mircea Ciobanu) ce-au mai făcut și în comunism.

Ca o singură noutate post-decembristă, mass-media oficială s-a străduit să accentueze cât mai mult asupra *identității regionale*. Ba sub pretextul diferențierii ariilor de precipitații, de caniculă sau de îngheț la sol, ba cu alte ocazii în care pe micul ecran răsăreau ca ciupercile după ploaie segmente diferite colorate din harta României, uneori chiar distanțînd regiunile unele de altele. Pe lângă obsesia repetare a imaginii unei țări alcătuită din bucăți, manipularea oficială a folosit și reportajul sau ancheta cu pretenții de obiectivitate. O anchetă încercînd a explica (pe dos) *întregul prin parte* a fost publicată în „Dilema veche” nr. 365/10-16 febr. 2011. Din ea s-a aflat că de apreciat este exacerbarea patriotismului local și cum apartenența locală ar înnoia identitatea națională (după opinia unui doctor în istorie), identitatea națională fiind (vezi Doamne) suma (și sinteza) identităților regionale (după un scriitor).

Siliți a-și tempera firescul patriotism local, chiar și elevii bucovenini și basarabeni ce înduraseră două refugii (prima oară în 1940 și a doua oară în 1944) au fost „dresați” în 1947 de așa-zisul academician Roller să repete automat că „la 11 iunie 1941 [...] s-au pus definitiv la punct planurile trădătoare ale agresiunii împotriva țării sovietice. Treacănd de partea Germaniei hitleriste, Antonescu conta pe ajutorul german pentru cucerirea

de teritorii” (Mihail Roller, *Istoria României. Manual unic*, ediția a III-a, Editura de Stat, 1947, p.750).

Manualul unic nu uită jumătatea de Ardeal oferită în 1940 de Hitler administrației horthy (p.752), dar „uită” să reprezinte pe hartă provinciile românești (Basarabia și Bucovina de Nord) cotopte de Stalin în 1940 în bună înțelegere cu Hitler. Cât privește situația minorităților, atât Roller cât și cei care orchestrează din umbră desajul mediatic post-comunist au beneficiat de serviciile minciunii prin omisiune, neprecizînd că, pe lângă multele minorități, în România locuiesc români într-o proporție covârșitoare. Treacănd intenționat cu vederea că procentul total al minorităților nu depășește 10% din totalul populației țării, s-a tot încercat după 1990 atacarea articolului 1 din Constituție: „România este stat național, suveran și independent, unitar și indivizibil”.

După deceniile de neîncetată manipulare mediatică a apărut de-a dreptul uimitoare petiția on-line prin care, în trei luni de zile, 7.420 de români (punînd identitatea națională mai presus de identitatea regională) au cerut să nu mai fie reprezentăți de europarlamentarul Laszlo Tokes (din minoritatea maghiară de 6,6%, vezi Anuarul maghiarilor din România, 2002, Ed. Polis, Cluj-Napoca), după ce L. Tokes a declarat că 1 decembrie (ziua națională a României) este zi de doliu pentru maghiari.

Filozoful Nae Ionescu (1890-15 martie 1940), „cel mai mare publicist” din interbelic, observase că în mica țară vecină se poartă doliu fără rost și că ungurii, umblînd pe la toate porțile, se vaită fără motiv. Fiindcă alipirea Transilvaniei la patria mună nu a fost în 1918 un „act arbitrar sau de violență a românilor. Noi n-am cucerit Ardealul cu armele, n-am cucerit nimic. S-au desfășurat încheieturile prost lipite ale vechii Monarhii Austro-Ungare și s-au tras toate neamurile la matcă lor” (Nae Ionescu, 1932). Cum bine se știe, pe 28 octombrie 1918 s-au declarat independenți cehoslovacia, desprinzîndu-se din imperiu Boemia și Moravia, pe 2 noiembrie Ungaria, pe urmă polonii din Galizia s-au unit la Polonia care s-a declarat independentă pe 5 noiembrie, pe 12 noiembrie Austria, pe 24 noiembrie s-a declarat independent Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor, pe 28 Bucovina, iar pe 1 decembrie s-au unit Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureșul. Din nefericire, datorită unei conjuncturi de moment, doar o treime de Maramureș s-a lipit la „patria mună”, două treimi ajungînd după 1945 să aparțină Rusiei sovietice, iar după 1990 Ucrainei. (vezi vol.: Ion Mihai Botoș, *România Mică*” și *Marea Unire. 90 de ani de la Marea Unire*, Apșa de jos, Ucraina, 2008, prefață de Dr. Mihai Dăncuș).

Isabela VASILIU-SCRABA